

บุคคลต้นแบบ ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

ประเภทผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ปี 2557

พระครูอุทัยปัญญานันทน์

เจ้าอาวาส วัดบ้านสว่าง

ตำบลยาง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

ผลงานเด่น

1.งานด้านการสร้างเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน

- ปี พ.ศ.2553 สร้างห้องสุขา /และห้องน้ำในวัดบ้านสว่าง 10 ห้อง (โดยพระครูเป็นผู้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ และสร้างด้วยตนเอง)
- ปี พ.ศ.2554 สร้างห้องสุขา /และห้องน้ำเพิ่มเติมภายในวัดบ้านสว่างอีก 13 ห้อง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาจัดกิจกรรมในวัด
- ปี พ.ศ.2554 บริจาคสร้างห้องสุขา /และห้องน้ำ ให้กับโรงเรียนกุดไผทประชาสรรค์ 7 ห้อง
- ปี พ.ศ.2555 บริจาคสร้างห้องสุขา /และห้องน้ำให้กับโรงเรียนยางวิทยาการ 10 ห้อง (โดยลงมือทำด้วยตนเอง และพระลูกวัด)
- ปี พ.ศ.2555 สร้างห้องครัวตามมาตรฐานโรงครัวในวัดบ้านสว่าง
- ปี พ.ศ.2556 บริจาคไม้วัสดุอุปกรณ์เพื่อสร้างรั้วโรงเรียนบ้านสว่างโนนแดงคิดเป็นเงินจำนวน 52,000 บาท (โดยลงมือทำด้วยตนเอง และพระลูกวัด) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน /ผลักดันให้โรงเรียนเข้าสู่การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเงิน ทอง และระดับเพชรในปี 2557
- ปี พ.ศ.2557 สร้างศาลาไม้เสา 30 ต้น (ยังไม่เสร็จสมบูรณ์) เน้นธรรมชาติ และต้องการความร่มเย็น

2.ระบบการดูแลส่งเสริมสุขภาพและการส่งต่อเมื่อเจ็บป่วย

มีการจัดบริการห้องปฐมพยาบาลภายในวัดแยกเป็นสัดส่วน มีตู้ยาสามัญประจำบ้าน มีทั้งยาแผนปัจจุบัน และยาสมุนไพร มีระบบการส่งต่อที่รวดเร็วหากเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยการประสานงานผ่านระบบ 1669 ตลอด 24 ชั่วโมง หรือถ้ามีกรณีเจ็บป่วยเบื้องต้น ก็สามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลได้ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง

3. การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ

1.การทำสนาม / ลาน ออกกำลังกายภายในวัด

มีการส่งเสริมการออกกำลังกาย ใน ขณะปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และในรูปแบบการปฏิบัติกิจของพระสงฆ์ เช่น การเดินบิณฑบาตประจำวันทุกเช้า การปฏิบัติกิจเดินจงกรมภายในสถานที่ๆทางวัดจัดไว้, การสร้างลานนวดเท้า บริเวณสวนหย่อมหน้าห้องน้ำเพื่อให้พระภิกษุสงฆ์และประชาชนในชุมชน ทั้งในกลุ่มผู้สูงอายุ วัยเรียน และเยาวชนมาใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกาย

บุคคลต้นแบบ ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

ลานนวดเท้าบริเวณสวนหย่อมหน้าห้องน้ำ

- พัฒนาสิ่งแวดล้อม ได้มาตรฐาน HAS ได้รับรางวัลระดับอำเภอ และยังคงพัฒนาต่อไปเพื่อประกวดระดับจังหวัดและประเทศต่อไป
- จัดทำสวน สุขภาพ...สุขสันต์ : กิจกรรมคือช่วงที่มีเทศกาล / มีกิจกรรมในวัด ก็มีการเปิดวิทยุ (เสียงตามสายโดยมีลำโพงติดทุกห้องส้วม) ให้ความรู้เรื่องการใช้ส้วมที่ถูกต้อง / เรื่องโรคต่างๆที่ระบาดตามฤดูกาล / การดูแลสุขภาพ / เสียงเพลง เพื่อผ่อนคลายในขณะที่นั่งส้วม

4.การทำปุ๋ยชีวภาพ : เมื่อประมาณ ปี 2550 มีความต้องการให้วัดได้รับมาตรฐาน ISO 9002 โดยพัฒนาในหลายๆ ด้าน

- ด้านความสะอาด

- ด้านการลดขยะมูลฝอยทั้งขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ จึงได้แนวคิดที่จะทำปุ๋ยชีวภาพโดยใช้เศษอาหารที่เหลือจากการฉันในแต่ละวัน เริ่มจากการศึกษาจากแหล่งความรู้ต่างๆ สื่อ และเกษตรกรตำบล แต่ส่วนใหญ่การทำปุ๋ยชีวภาพจะทำได้น้อย และไม่นิยมทำ เพราะขั้นตอนการทำค่อนข้าง ยุ่งยาก และใช้เวลาในการหมักนาน ถ้าใช้ปุ๋ยเคมีจะสะดวกกว่า จึงคิดโดยการเริ่มจากการแยกขยะที่สามารถนำมาทำปุ๋ยชีวภาพได้ ทำในถังพลาสติกหรือหาพื้นที่วางๆ ขุดเป็นหลุมลึกประมาณ 1-2 เมตร และนำเศษอาหารหรือใบไม้ ที่เตรียมไว้มาใส่ กากน้ำตาล 5 กิโลกรัม + หัวเชื้อ EM 1 ลิตร ใส่เศษผัก ผลไม้ ใบไม้ เศษอาหารจำพวกแกงจืดทิ้งไว้ประมาณ 15 วัน สามารถนำน้ำชีวภาพมาใช้ รดน้ำต้นไม้ได้ แล้ว และเราสามารถเติมเศษอาหารลงไปได้ทุกวัน และนำมาใช้ได้ตลอดเวลา

5. ศูนย์เรียนรู้การทำปุ๋ยชีวภาพที่วัด เกิดจากเรียนรู้และทดลองปฏิบัติอยู่บ่อยๆ ปรับปรุงสูตรที่ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพเศษอาหาร โดยการเพิ่ม ลด หัวเชื้อ EM ในการย่อยสลายเศษอาหารแล้วสังเกต ลักษณะของปุ๋ยชีวภาพแนวทางในการพัฒนาละมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เผยแพร่ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยชีวภาพ แก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป
2. ฝึกปฏิบัติปุ๋ยชีวภาพในครัวเรือน โดยเน้นการทดลองปฏิบัติจริง
3. ทำปุ๋ยชีวภาพแจกให้กับประชาชนที่มาทำบุญในวันพระและในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

6. ศูนย์เรียนรู้การทำปุ๋ยชีวภาพที่วัด สู่ สวนแปลงผักปลอดสารพิษ ชุมชน

หลังจากที่มีการพัฒนาในวัดแล้วก็พัฒนาถ่ายทอดให้กับคณะกรรมการวัดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการไปถ่ายทอดสู่การพัฒนาต่อในชุมชนโดยการพัฒนาไร่นาสวนผสมและแปลงผักปลอดสารพิษโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. พัฒนาโรงครัวตามมาตรฐาน

8. พระแกนนำในการเข้าร่วมกิจกรรมการคัดกรองสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคในชุมชน ร่วมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง

8.1 รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้พระทุกรูปในวัดร่วมกันปฏิบัติตามหลัก ป้ายรณรงค์การป้องกันโรคไข้เลือดออก ตามหลัก 5 ป 3 ร 1 ข ปรับปรุง ให้ทุกบ้านในวัดบ้านสว่างปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในวัดบ้านสว่างและบริเวณวัดบ้านสว่าง ไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลายไม่ว่าจะเป็นถังขยะ ขวดน้ำหรือแก้วน้ำพลาสติก กระจาดต้นไม้ หรือภาชนะต่างๆ ที่อาจทำให้มีน้ำขังในหน้าฝน

8.2 รณรงค์โดยการติดป้ายเครื่องหมายเป็นเขตปลอดบุหรี่ และเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในบริเวณวัด และประตูทางเข้าออกวัด ไม่มีการถวายบุหรี่แก่พระสงฆ์ในวัด และได้ดำเนินกิจกรรมงานศพปลอดเหล้า

8.3 ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนต้านภัยยาเสพติด / สุขภาพทั้งทางด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต

8.4 โดยการช่วยบริจาคทุนร่วมกับ อสม.ตำบลยางในการต่อเติมอาคารแพทย์แผนไทย

งานสาธารณกุศล / การช่วยเหลือทางสังคม

พระครูอุทัยบุญญาภินันท์ เจ้าอาวาสวัดบ้านสว่าง ได้ช่วยเด็กอนาถา และเด็กที่ขาดทุนการศึกษา ตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา ดังนี้

ปี พ.ศ.2544 รับเด็กยากจนมาอุปการะในการดูแลและส่งเสริม 1 คนคือนางสาวฐานิกา สำนัก ปัจจุบันรับราชการครู ที่จังหวัดสมุทรสาคร

ปี พ.ศ.2545-2548 รับเด็กยากจนมาอุปการะในการดูแล และส่งเสริมให้เรียนหนังสือ 5 คน

คนที่ 1 นางสาววราภรณ์ สำราญ จบการศึกษาปริญญาตรีจาก มหาวิทยาลัยสารคาม ปัจจุบันประกอบอาชีพส่วนตัว ที่จังหวัดอุบลราชธานี

คนที่ 2 นางบัวลี จันทอ่อน จบการศึกษาปริญญาตรีจาก มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปัจจุบันทำงานบริษัทที่ จังหวัดชลบุรี

บุคคลต้นแบบ ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

คนที่ 3 คือนางสาวบัวลอย จันทาอ่อน จบการศึกษาปริญญาตรีจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปัจจุบันเป็นครูสอนภาษาที่ประเทศสวีเดน

คนที่ 4 คือ นางสาวสุชาดา ไรวีบุรณ์ จบการศึกษาปริญญาตรีจาก มหาวิทยาลัยนเรศวร ปัจจุบันทำงานบริษัทที่ จังหวัดชลบุรี

คนที่ 5 คือ นางสาวราตรี ทองดี จบการศึกษาระดับอนุปริญญาจาก วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ปัจจุบันประกอบอาชีพส่วนตัว ที่จังหวัดอุบลราชธานี

ปี พ.ศ.2548 - 2551 รับผิดชอบงานอุปการะในการดูแล และส่งเรียน 2 คน

คนที่ 1 คือนางสาววรรณาริ ทองแดง กำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านจอมบึง ปีที่ 5 (เอกภาษาไทย)

คนที่ 2 คือ เด็กชายรัตนชัย บุญปา รับมาอยู่ที่วัด กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสว่าง

ปี พ.ศ. 2553 - 2557 รับผิดชอบงานอุปการะในการดูแล และส่งเรียน 2 คน

คนที่ 1 คือ นางสาวประภัสสรณ์ วรรณากำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนรัตนบุรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คนที่ 2 คือ นางสาวพิชชาพร บุญเลื่อน กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จ.สุรินทร์ ชั้นปีที่ 1

คนที่ 3 คือ นางสาวนันทน์ภัทร์ คำแก้ว จบปริญญาตรี จากวิทยาลัยพลศึกษาศรีสะเกษ ปัจจุบันทำงานที่ อำเภอยายู

คนที่ 4 คือ เด็กหญิงแพรว ศรีอนงค์ กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนบ้านเกาะแก้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คนที่ 5 คือ เด็กหญิงแนบ สงพิมพ์ กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนบ้านเกาะแก้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คนที่ 6 คือ เด็กหญิงสมประสงค์ กระสัง กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเกาะแก้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

งานสนับสนุนการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

ปี พ.ศ. 2551	มอบทุนการศึกษา	5,000 บาท
ปี พ.ศ. 2552	มอบทุนการศึกษา	3,000 บาท
ปี พ.ศ. 2553-2555	มอบทุนการศึกษา แก่เด็กยากจน ทั่วไป	30,000 บาท
ปี พ.ศ. 2556-2557	มอบทุนการศึกษา แก่เด็กยากจน ทั่วไป	56,000 บาท

งานตามพระราชดำริ

ปี พ.ศ. 2557 สนับสนุนงบประมาณในการสร้างสามเหลี่ยมพระเกียรติ 60 พรรษาพระเทพฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 1 แห่ง ในจังหวัดสุรินทร์ (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

